

a maxima (*lat.*), a maxima; *appel* ~, apel prin care procurorul solicită reducerea pedepsei

à prep., 1. la, în; 2. la, pe; 3. a, al, ai, ale; 4. de; à *bas prix*, ieftin, la preț redus; à *bon escient*, cu bună știință; à *bonne fin*, la bun sfârșit; à *bord*, la bord; à *brève échéance*, pe termen scurt; à *ce jour* (*în prop. neg.*), (*nici*) până astăzi; à *cet égard*, în această privință, în acest sens; à *condition de*, cu condiția să; à *court d'argent*, fără bani, lefter, falit; à *débattre*, de dezbătut; à *défaut de qqch.*, în lipsă de; à *fin de*, à *l'effet de*, cu scopul de a; à *juste titre*, pe bună dreptate, cu just titlu; à *l'actif de qqn.*, la activul cuiva; à *l'adresse de qqn.*, la adresa cuiva; à *l'attention de*, în atenția cuiva, à *l'intention de qqn.*, la adresa cuiva; à *l'avance*, în avans; à *l'encontre de qqn.*, față de cineva, împotriva cuiva; à *l'épreuve*, la încercare; à *l'exception de*, cu excepția a; à *l'instar de qqn.*, după exemplul, după modelul cuiva; à *l'insu de qqn.*, fără știrea cuiva; à *l'issue de*, la sfârșitul a; à *l'occasion de*, cu ocazia a; à *l'ordre*, la ordin; à *l'usine* (... *lieu convenu*), ex works, franco uzină (locul convenit) (*Incoterms*); à *la baisse*, (*dr. fin.*) în scădere, bearish; à *la charge de*, în sarcina a; à *la criée*, pe strigate, cu strigare; à *la différence de*, spre deosebire de; à *la hausse*, (*dr. fin.*) în creștere, bullish; à *la monnaie*, (*dr. fin.*) la bani, at-the-money; à *la pièce*, la bucată; à *la place de qqn.*, în locul cuiva; à *la tête de qqn.*, în fruntea cuiva; à *perte*, în pierdere; à *peu près*, aproa-

pe, aproximativ; à *présent*, în prezent; à *proportion de*, în proporție de; à *sa guise*, după bunul plac; à *ses frais*, pe propria cheltuială; à *tempéraments*, în rate; à *terme*, la termen; à *terme échu*, la scadență; à *tort/à raison*, pe nedrept/pe drept; à *tour de rôle*, pe rând; à *vue*, la vedere; *au besoin*, la nevoie; *au détrimment de*, în detrimentul a; *au fur et à mesure que*, pe măsură ce; *au hasard*, la întâmplare; *au marc le franc*, *au prorata*, proporțional; *au marché*, la piață, at the market; *au moins disant/au plus offrant*, celui care licitează mai puțin/mai mult; *au nom et pour le compte de qqn.*, în numele și pe seama cuiva; *au porteur*, la purtător; *au prix de*, la prețul de, cu prețul a; *au profit de*, în beneficiul a; *au sort*, la sorți; *aux dépens de qqn.*, pe cheltuiala cuiva; *aux dires de qqn.*, după spusele cuiva; *aux environs de*, în jur de, aproximativ

à venir, à-venir s.m., act prin care avocatul unei părți îl invită pe avocatul părții adverse să se prezinte la termenul fixat, pentru a pleda sau a pune concluzii

a+ s.m., (*dr. burs.*) cea mai bună apreciere a unei acțiuni la bursă

ab intestat (*lat.*), (*dr. civ.*) ab intestat, fără testament; *héritage* ~, moștenire legală, succesiune ab intestat; *héritier* ~, moștenitor ab intestat; *hériter, succéder, recueillir les droits de succession* ~ a veni la moștenirea legală, a culege moștenirea legală; *mourir* ~, a muri fără a

lăsa testament; *succession* ~, succesiune ab intestat

ab irato (*lat.*), ab irato, dintr-o pornire de mânie, la mânie; *testament* ~, testament ab irato, testament făcut la mânie

abaissement s.m., 1. reducere, diminuare, scădere, micșorare; 2. coborâre; 3. umilire, înjosire; ~ *des droits de douane*, reducerea taxelor vamale; ~ *d'un plafond, d'un prix, d'un taux*, reducerea unui plafon, a unui preț, a unei rate/cote; ~ *du taux d'inflation*, scăderea ratei inflației

abaisser v.t., 1. a reduce, a diminua, a scădea, a micșora; 2. a coborî, a trage, a lăsa în jos; ~ *les prix*, a reduce prețurile

abandon s.m. abandon, părăsire, renunțare; ~ *d'animaux*, abandonarea animalelor; ~ *d'armes ou d'objets dangereux*, abandonarea de arme sau obiecte periculoase; ~ *d'enfant*, abandon de copil; ~ *d'un droit*, renunțare la un drept; ~ *d'un nouveau-né*, abandonarea noului născut; ~ *d'un projet*, abandonarea unui proiect; ~ *de biens dans un lieu public*, abandonarea bunurilor într-un loc public; ~ *de chantier*, abandonarea șantierului (*de către antreprenor*); ~ *de créance*, abandonarea creanței; ~ *de famille*, abandon de familie; ~ *de l'accusation*, renunțarea la acuzație, retragerea acuzației; ~ *de l'immeuble hypothéqué*, abandonarea imobilului ipotecat; ~ *de mitoyenneté*, renunțare la comunitate; ~ *de navire*, abandonul navei; ~ *de succession*, abandonarea moștenirii; ~ *des biens*, abandonarea bunurilor (*în mâinile creditorilor*); ~ *des hostilités*, încetarea ostilităților; ~ *des poursuites*, renunțarea la urmărirea penală (*dispusă de procuror*); ~ *du cours d'eau*, abandonarea cursului natural al

apei; ~ *du domicile conjugal*, abandonarea domiciliului conjugal; ~ *du fonds servant*, abandonarea fondului aservit; ~ *du poste*, abandonarea postului; ~ *du pouvoir*, abandonarea puterii; ~ *en douane*, abandonarea mărfii în vamă; ~ *scolaire*, abandon școlar; *laisser à l'~*, a lăsa în părăsire, în paragină (*un teren*); *terrain en état d'~*, teren părăsit, în paragină

abandonataire s.m., f., persoană căreia îi profită abandonul unor bunuri de către o altă persoană (*creditor al moștenirii etc.*)

abandonné, ée adj., part. trec., s.m., f., abandonat; *bien/domicile/droit/enfant/immeuble/poste* ~, bun/domiciliu/drept/copil/imobil/post abandonat; *créance/famille/maison/succession* ~e, creanță/familie/casă/moștenire abandonată

abandonnement s.m., abandonare, părăsire, renunțare

abandonner v.t., a abandona, a renunța (la), a părăsi, ~ *la lutte, le champ de bataille*, a abandona lupta, câmpul de luptă; ~ *sa famille, ses enfants*, a-și abandona familia, copiii; ~ *son poste*, a-și abandona postul; ~ *sa patrie*, a-și părăsi patria

abandonneur, euse s.m., f., abandonator, persoană care abandonează

abattage s.m., 1. doborâre; 2. demolare (*a unui imobil*); 3. abataj, tăiere (*animale, copaci*); 4. abataj, extragere a unui minereu dintr-un zăcământ; ~ *industriel des arbres*, tăierea copacilor în scopuri industriale; *vente à l'~*, vânzare cu expunerea mărfurilor pe domeniul public (*străzi, trotuare*)

abattement s.m., 1. reducere, exonerare, scutire, deducere, degrevare, dis-

count; 2. parte din materia impozabilă scutită de impozit; ~ *fiscal*, exonerare parțială la plata impozitului; ~ *à la base, sur la base (d'imposition)*, reducerea bazei impozabile, reducere la baza de impozitare; ~ *supplémentaire*, deducerea cheltuielilor profesionale din baza impozabilă

abattoir s.m., abator

abattre v.t., 1. doborî; 2. a demola; 3. a tăia (*animale, copaci*); 4. a extrage un minereu dintr-un zăcământ

abdicaire adj., (*d. o persoană*) care abdică

abdicațif, ive adj., de abdicare; *acte* ~, act de abdicare

abdication s.f., abdicare; ~ *volontaire, légitime*, abdicare voită, legitimă; ~ *forcée, illégitime, nécessaire*, abdicare forțată, ilegitimă, necesară; *acte d'~*, act de abdicare

abdiquer v.t., v.i., 1. a abdica; 2. (*și fig.*) a renunța; ~ *en faveur de son fils*, a abdica în favoarea fiului său; ~ *la couronne, la royauté*, a renunța la coroană, la tron

abigean s.m., (*inv.*) împrăștierea unei turme de oi sau de vite pentru a fura mai ușor animalele

abîmé, ée adj., part. trec., alterat, stricat, defect; *articles ~s*, produse alterate, stricate

abîmer v.t., a strica, a distruge; ~ *la réputation de qqn.*, a distruge reputația cuiva

abjuration s.f., abjurare, abjurație (*renegare publică a unei doctrine, opinii, religii*)

abjuratoire adj., de abjurare, de renunțare, de renegare; *acte, formule* ~, act, formulă (*solemnă*) de renunțare

abolir v.t., a aboli, a abroga, a anula, a invalida, a suprima; ~ *la peine de mort*, a aboli pedeapsa cu moartea; ~ *une vieille coutume*, a aboli o veche cutumă; ~ *une loi*, a abroga o lege

abolitif, ive adj., de abolire, care abolește, *loi ~ive de la peine de mort*, lege de abolire a pedepsei cu moartea

abolition s.f., abolire, abrogare, anulare, suprimare; ~ *d'une loi, pratique, coutume*, abolirea unei legi, practici, cutume; ~ *de la peine de mort*, abolirea pedepsei cu moartea; ~ *de l'esclavage*, abolirea sclaviei; ~ *de la torture*, abolirea torturii; ~ *du travail forcé*, abolirea muncii silnice

abolitionnisme s.m., aboliționism (*doctrină care susține abolirea unei legi, politici, cutume etc.*)

abolitionniste adj., s.m., f., aboliționist

abominable adj., abominabil; *un meurtre* ~, o crimă abominabilă

abondance s.f., abundență; *société de l'~*, (*ec.*) societatea abundenței

abondancisme s.m., (*ec.*) doctrină a abundenței

abondanciste s.m., f., (*ec.*) partizan al doctrinei abundenței

abondant, ante adj., abundent

abondement s.m., vărsământ efectuat de o întreprindere în cadrul unui plan de economii, care completează aporiturile constituite de salariați

abonnataire s.m., f., persoană care contractează un abonament

abonné, ée adj., part. trec., s.m., f. abonant; ~ à *un magasin/journal/service*, abonant la o revistă/un ziar/un serviciu, o utilitate; ~ *des transports publics*, titular al unui abonament pentru transportul în comun

abonnement s.m., abonament; ~ *annuel/mensuel*, abonament anual/lunar; ~ *au gaz, au téléphone, à l'électricité*, abonament la gaze, la telefon, la electricitate; ~ *aux transports*, abonament de transport; ~ *de vacances*, abonament de vacanță; *prendre un ~ à une revue*, a-și face un abonament la o revistă; *police d'~*, poliță flotantă, poliță de alimentare; *prix, tarif d'un ~*, preț, tarif al unui abonament; *renouveler un ~*, a reînnoi un abonament; *souscrire un ~*, a se abona, a-și face un abonament

abonner (s') (à) v.t., v.i. a (se) abona (la); *s'~ à un journal*, a se abona la un ziar

abordable adj., abordabil, accesibil; *prix ~*, preț accesibil, rezonabil; *personne ~*, persoană abordabilă

abordage s.m., abordaj, coliziune de nave; ~ *aérien/fluvial/maritime*, abordaj aerian/fluvial/maritim; *indemnité d'~*, despăgubire pentru abordaj; *prendre à l'~*, a aborda; *responsabilité de l'~*, răspunderea pentru abordaj; *risque d'~*, risc de abordaj

abordé, ée adj., part. trec., abordat; *navire ~*, navă abordată

aborder v.t., v.i., 1. a aborda, a intra în vorbă cu cineva; 2. a aborda, a ataca (*un subiect*); 3. a acosta, a ajunge la țarm; 4. a intra în coliziune (*d. o navă*), ~ *un sujet/une personne*, a aborda un subiect/o persoană; ~ *un navire en haute mer*, a aborda o navă pe mare

abordeur, euse adj., abordator; *navire ~*, navă abordatoare

abornement s.m., grănițuire, hotărnicire, delimitare a hotarelor unei proprietăți

abortif, ive adj., abortiv; *foetus ~*, fetus abortiv; *manoeuvres, pratiques, substances ~ives*, operațiuni, practici, substanțe abortive

aboutir v.i., 1. (à) a duce (*la*) (*d. un drum*); 2. (à) (*fig.*) a conduce (*la*), a avea drept rezultat; 3. a reuși; 4. a se realiza (*d. un proiect, plan etc.*); *chemin qui n'aboutit nulle part*, drum care nu duce nicăieri; ~ à *un accord/compromis*, a ajunge la un acord/compromis; ~ à *une conclusion/solution*, a ajunge la o concluzie/soluție; *Les démarches n'ont pas abouti*, Demersurile au eșuat

aboutissant s.m., 1. rezultat; 2. (*pl.*, și *fig.*) consecințe, efecte; 3. (*pl.*) fondurile cu care se învecinează un teren pe laturile sale mici (*ant. tenants*); *les tenants et ~s d'une situation*, cauzele și efectele unei situații

aboutissement s.m., 1. realizare; 2. rezultat, efect, capăt; *l'~ d'un sondage, d'une enquête*, rezultatul unui sondaj, al unei anchete

abrasion s.f., abraziune, erodare; ~ *monétaire*, uzura monedei

abrége¹, ée adj., part. trec., prescurtat; *procédure ~e*, procedură simplificată

abrége² s.m., rezumat, sumar; *en ~*, pe scurt; *l'~ des débats*, rezumatul dezbatărilor

abréger v.t., 1. a scurta; 2. a prescurta (*un cuvânt*); ~ *l'exposé des faits, l'histoire de l'affaire*, a scurta expunerea faptelor, istoricul cauzei; ~ *un délai*, a scurta un termen; *pour ~*, pe scurt

abri s.m., 1. adăpost; 2. (fig.) adăpost, protecție, refugiu, se *mettre/se tenir à l'~*, a se pune/a sta la adăpost; ~ *anti-aérien/enterré/contre les bombardements*, adăpost antiaerian/subteran/împotriva bombardamentelor; ~ *fiscal*, adăpost fiscal; *être à l'~ de la loi*, a fi la adăpostul legii; *les sans-~*, persoanele fără locuință

Abribus® s.m., stație de autobuz acoperită (în Franța)

abriter (s') (contre) v.t., v.i., a (se) adăposti (de)

abrogatif, ive adj., abrogativ; *force ~ive*, forță abrogativă, *loi ~ive*, lege abrogativă

abrogation s.f., abrogare, scoatere din vigoare; ~ *d'une loi*, abrogarea unei legi; ~ *en bloc*, abrogare în bloc; ~ *expresse, explicite*, abrogare expresă, explicită; ~ *par désuétude, par non-usage, par usage contraire*, abrogare prin cădere în desuetudine, prin neutilizare, prin utilizare contrară; ~ *tacite, implicite*, abrogare tacită, implicită; ~ *totale/partielle*, abrogare totală/parțială; *entraîner l'~ d'une loi*, a atrage abrogarea unei legi; *prononcer l'~ d'un texte de loi*, a pronunța abrogarea unui text de lege

abrogatoire adj., abrogativ; *disposition ~*, dispoziție abrogativă; *effet ~*, efect abrogativ; *force ~*, forță abrogativă

abrogeable adj., care poate fi abrogat

abroger v.t., a abroga; ~ *une loi, une disposition légale*, a abroga o lege, o dispoziție legală

absence s.f., 1. absență 2. lipsă, carență; ~ *au lieu de travail*, absență de la locul de muncă, ~ *non motivée, non autorisée*, absență nemotivată; ~ *de port de l'uniforme/du casque de protection*,

nepurtarea uniformeii/a căștii de protecție; ~ *de preuves*, lipsă de probe; ~ *de professionnalisme*, lipsă de profesionalism; ~ *de sécurité d'un produit*, lipsă de siguranță a unui produs; ~ *illégal*, absență ilegală (*care, în cazul unui militar, atrage pedeapsa pentru dezertare*); ~ *injustifiée, non justifiée*, absență nejustificată; ~ *maladie, ~ pour raison de santé*, absență din motive de boală; *déclaration d'~*, declararea judecătorească a dispariției unei persoane; *en cas d'~*, în caz de absență; *en l'~ de*, în lipsa a, în absența a, în lipsă de; *En l'~ de preuves, les poursuites ont été abandonnées*, în lipsa probelor, s-a dispus renunțarea la urmărirea penală; *jour d'~*, zi de absență; *motif d'~*, motiv de absență; *présomption d'~*, prezumție de absență

absent, ente adj., s.m., f., absent

absentéisme s.m., absenteism (*la serviciu*); ~ *constructif*, (UE) absenteism constructiv; ~ *des propriétaires*, absenteismul proprietarilor (*exploatarea proprietății de la distanță, proprietarii locuind în altă parte*); ~ *scolaire*, absenteism școlar; *taux d'~*, rata absenteismului

absenter (s') (à) v.i., a absenta, a lipsi (de la); *s'~ à une réunion*, a lipsi de la o ședință

absolu, ue adj., absolut; *la plus ~e bonne foi*, deplină bună-credință; *majorité ~e*, majoritate absolută; *maximum/minimum ~*, maxim/minim absolut; *monarque ~*, monarh absolut; *nullité ~e*, nulitate absolută, *pouvoir ~*, putere absolută; *refus ~*, refuz absolut; *règle ~e*, regulă absolută

absolument adv., (în mod) absolut

absolution s.f. 1. absolvire; 2. (folosit impropriu, însă frecvent în limba vorbită) achitare; ~ *conditionnelle, sous condition/inconditionnelle*, absolvire condiționată, sub condiție/necondiționată; *bénéficiaire d'une ~*, a beneficia de absolvire; *prononcer l'~ de l'accusé*, a pronunța absolvirea acuzatului

absolutisme s.m., absolutism

absolutiste s.m., f., absolutist

absolutoire adj., absolutoriu; *jugement ~*, sentință absolutorie, de absolvire

absorbant, ante adj., part. prez., absorbant; *société ~e*, societate absorbantă

absorbé, ée adj., part. trec., absorbit, *société ~e*, societate absorbită

absorber v.t., a absorbi

absorption s.f., absorbtție; ~ *d'une entreprise*, absorbtția unei societăți; ~ *des fonds structurels*, absorbtția fondurilor structurale; *fusion~*, fuziune prin absorbtție; *théorie de l'~*, (ec.) teoria absorbtției

absoudre v.t., a absolvi, a ierta, ~ *un inculpé d'une accusation/peine*, a absolvi un inculpat de o acuzație/pe-deapsă; ~ *la responsabilité de qqn.*, ~ *qqn. de responsabilité*, a absolvi pe cineva de răspundere

absous, absoute adj., part. trec., s.m., f., absolvit, *L'~ est réputé ne pas avoir été déclaré coupable*, Se consideră că absolutul nu a fost niciodată vinovat

abstenir (s') (de) v.i., a se abține (de la); *s'~ de juger*, a se abține să judece (*d. judecătorul care se autorecuză*); *s'~ de voter*, a se abține de la vot

abstention s.f., 1. abținere; 2. inacțiune; ~ *aux élections*, abținere la vot; ~ *constructive (positive)*, (UE) abținere

constructivă (pozitivă); ~ *d'accomplir un acte relevant de sa fonction*, neîndeplinire de către un funcționar a unui act ce ține de atribuțiile sale de serviciu (*putând fi considerat abuz sau neglijență în serviciu*); ~ *d'héritier*, renunțare tacită la moștenire; ~ *de porter secours à personne en péril*, ne acordarea de ajutor unei persoane aflate în pericol; ~ *délictueuse, délit d'~*, ~ *volontaire*, infracțiune prin omisiune, inacțiune ilicită (*neîndeplinirea unui act atunci când legea obligă la acțiune*); ~ *du juge*, refuzul judecătorului de a face parte din completul de judecată atunci când anumite elemente sunt susceptibile să influențeze independența sau imparțialitatea sa în cauză; *délit par action ou ~*, infracțiune prin acțiune sau inacțiune; *Les résultats du vote sont les suivants: 5 votes pour, 6 votes contre et une ~*, Rezultatele votului sunt următoarele: 5 voturi pentru, 6 voturi împotriva și o abținere

abstentionnisme s.m., abstenționism, absenteism; ~ *électoral*, absenteism electoral

abstentionnite s.f., tendință a maselor de a lipsi la vot (*considerată o boală socială*)

abstinence s.f., abstenență; ~ *de drogues*, abstenență de la consumul de droguri; *théorie de l'~*, (ec.) teoria abstenenței

abstraction s.f., abstracție; *faisant ~ de...*, *abstraction faite de...*, făcând abstracție de...

abus s.m., abuz; ~ *d'alcool*, abuz de alcool; ~ *d'autorité*, abuz de autoritate, ~ *dans la fixation du prix*, abuz în fixarea prețurilor; ~ *d'autorité commis contre les personnes*, abuz în serviciu

contra intereselor persoanelor; ~ *d'autorité dirigé contre l'administration*, abuz în serviciu contra intereselor publice; ~ *de biens sociaux (ABS)*, abuz de bunuri sociale; ~ *de blanc-seing*, abuz de semnătură în alb; ~ *de confiance*, abuz de încredere; ~ *de dépendance économique*, abuz de dependență economică; ~ *de domination*, ~ *de position dominante*, abuz de dominare, abuz de poziție dominantă; ~ *de droit*, abuz de drept; ~ *de l'état d'ignorance ou de faiblesse*, abuz de ignoranța sau slăbiciunea unei persoane (*pentru a comite o escrocherie*); ~ *de la liberté d'expression*, abuz de libertatea de exprima; ~ *de la personnalité morale*, abuz de personalitate juridică; ~ *de langage et propos diffamatoires*, abuz de limbaj; ~ *de majorité/minorité*, abuz de majoritate/minoritate (*exercitarea abuzivă a dreptului de vot în cadrul societății*); ~ *de position dominante*, abuz de poziție dominantă; ~ *de pouvoir*, abuz de putere; ~ *de pouvoirs sociaux*, abuz de puterile conferite în cadrul societății; ~ *des drogues*, abuz de droguri; ~ *sexuels sur mineurs*, abuzuri sexuale asupra minorilor; *commettre des* ~, a comite abuzuri; *dénoncer un* ~, a denunța un abuz; *prévention des* ~, prevenirea abuzurilor; *subir un* ~, a suferi un abuz; *tolérer un* ~, a tolera un abuz

abuser¹ v.t., a maltrata; ~ *un détenu*, a maltrata un deținut

abuser² (de) v.i., 1. a exploata, a abuza (de); 2. a abuza sexual, a viola; ~ *de l'alcool*, a abuza de alcool; ~ *de la crédulité/faiblesse d'autrui*, a abuza de naivitatea/slăbiciunea cuiva; ~ *de son autorité*, a abuza de autoritatea sa; ~

d'une femme, a abuza de o femeie; *user et ~ de qqch.*, a uza și abuza de ceva

abuser³ (s') v.t., v.i., a (se) înșela; ~ *qqn.*, a înșela pe cineva; *marchand qui abuse ses clients*, negustor care își înșală clienții

abuseur, euse s.m., f., 1. escroc, persoană care abuză de încrederea cuiva; 2. violator

abusif, ive adj., abuziv; *clause ~ive*, clauză abuzivă; *comportement* ~, comportament abuziv; *pratique ~ive*, practică abuzivă; *prix* ~, preț abuziv

abusivement adv., (*în mod*) abuziv

académie s.f., academie; ~ *de commerce internationale (ACI)*, Academia Internațională de Comerț; ~ *de police*, academie de poliție; ~ *des sciences morales et politiques*, Academia de Științe Morale și Politice

accablant, ante adj., part. prez., 1. copleșitor, covârșitor; 2. zdrobitor, acuzator; *témoignage/constat* ~, mărturie/constatare zdrobitoare; *travail* ~, muncă copleșitoare

accabler (de) v.t., a copleși, a împovăra (cu), ~ *qqn. d'impôts/de dettes*, a copleși pe cineva cu impozite/datorii

accaparant, ante adj., part. prez., acaparant, acaparator

accaparé, ée adj., part. trec., 1. acaparat; 2. (*fig.*) absorbit; ~ *par le travail*, absorbit de muncă; *marché* ~, piață acaparată

accaparement s.m., acaparare; ~ *d'un marché/du pouvoir*, acapararea unei piețe/a puterii

accaparer v.t., 1. a acapara, a monopoliza; 2. (*fig.*) a acapara, a pune mâna (*pe*), ~ *des clients*, a acapara clienți; ~

l'attention, l'intérêt de qqn., a acapara atenția, interesul cuiva; ~ *le pouvoir*, a acapara puterea; ~ *un marché*, a acapara, a pune monopol pe o piață

accapareur, euse adj., s.m., f., acaparator, monopolist

accédant, ante adj., s.m., f., (persoană) care are acces la ceva; *un ~ à la propriété*, persoană care își permite să cumpere o proprietate

accéder (à) v.i., 1. a accede, a ajunge (la); 2. a avea acces (la); 3. a ajunge, a parveni; 4. a accepta, a admite; ~ *à la propriété*, a avea acces la piața imobiliară, a-și permite o achiziție imobiliară (o locuință); ~ *à un dossier/à des informations*, a avea acces la un dosar/la informații; ~ *à un lieu*, a avea acces într-un loc; ~ *à un poste/à une dignité/à une fonction/au pouvoir*, a avea acces la un post/la o demnitate publică/la o funcție/la putere; ~ *à une convention, à un traité, (dr. int.)* a accede la o convenție; ~ *à une demande, requête*, a da curs unei cereri, a admite o cerere; ~ *au marché*, a avea acces pe piață (d. un investitor etc.)

accélération s.f., 1. accelerare, grăbire, urgentare; 2. (auto) accelerație; ~ *de l'inflation*, accelerarea inflației; *coefficient d'~*, coeficient de accelerație; *principe d'~*, principiul accelerației (raportul dintre cererea de bunuri de consum și oferta reală de pe piață)

accélérer v.t., a accelera, a grăbi, a urgenta; ~ *les débats/les démarches/les travaux/un processus*, a accelera dezbaterea/demersurile/lucrările/un proces

acceptabilité s.f., acceptabilitate, admisibilitate; ~ *des preuves*, admisibilitatea probelor; *prix d'~*, preț de acceptabilitate (psihologic)

acceptable adj., acceptabil; *compromis ~*, compromis acceptabil; *conditions ~s*, condiții acceptabile; *offre ~*, ofertă acceptabilă; *solution ~*, soluție acceptabilă

acceptant¹, ante adj., care acceptă; *État ~ d'une convention*, stat care acceptă o convenție

acceptant², ante s.m., f., acceptant; ~ *de l'offre, d'un legs*, acceptantul ofertei, al unui legat; ~ *pour l'honneur*, acceptant pentru onoare (*terț care intervine pentru a garanta onorarea unei cambii în suferință, în locul trasului ce a refuzat acceptarea ei*)

acceptation s.f., accept, acceptare, acord, admitere, aprobare, recunoaștere; ~ *avec, sous/sans réserves*, acceptare cu/fără rezerve; ~ *bancaire, ~ de banque*, accept bancar; ~ *commerciale*, acceptare comercială; ~ *conditionnelle/inconditionnelle*, acceptare condiționată/necon condiționată; ~ *contre documents*, documente contra acceptare, incasso documentar; ~ *d'une convention*, acceptarea unei convenții; ~ *d'une traite*, acceptarea cambiei, accept cambial; ~ *de candidature*, acceptarea candidaturii; ~ *de la livraison*, acceptarea livrării, ~ *de la marque/du produit*, acceptarea mărcii/produsului; ~ *de la qualité de membre*, acceptarea calității de membru; ~ *de lettre de change*, acceptarea scrisorii de schimb; ~ *de l'offre*, acceptarea ofertei; ~ *de paiement*, acceptarea plății, accept de plată; ~ *de succession sous bénéfice d'inventaire*, acceptarea moștenirii sub beneficiu de inventar; ~ *des déchets*, acceptarea deșeurilor; ~ *des marchandises*, acceptarea mărfii; ~ *des preuves*, acceptarea probelor; ~ *du mandat*, accep-

tarea mandatului; ~ *du paiement*, acceptarea plății; ~ *du risque*, acceptarea riscului; ~ *expresse, explicite*, acceptare expresă, explicită; ~ *forcée/volontaire de la succession*, acceptare forțată/voluntară a moștenirii; ~ *par le silence, tacite, implicite*, acceptare tacită, implicită; ~ *pure et simple de la succession*, acceptarea pură și simplă a moștenirii; ~ *sous protêt*, protest de neacceptare (a cambiei); ~ *tardive*, acceptare tardivă; ~ *totale/partielle*, acceptare totală/parțială; *bon pour* ~, „acceptat” (mențiune aplicată pe spatele cambiei, reprezentând acordul de plată al trasului); *donner son* ~, a-și da acordul, consimțământul; *refus d’*~, refuz de acceptare (al trasului etc.)

accepter v.t., a accepta; ~ *la candidature de qqn.*, a accepta candidatura cuiva; ~ *les conditions contractuelles*, a accepta condițiile contractuale; ~ *les conséquences d’un fait*, a accepta consecințele unui fapt; ~ *les excuses de qqn.*, a accepta scuzele cuiva; ~ *un cadeau, un don*, a accepta un cadou, un dar; ~ *un compromis*, a accepta un compromis; ~ *un poste*, a accepta un post; ~ *une commande*, a accepta o comandă; ~ *une donation, un legs*, a accepta o donație, un legat; ~ *une offre/invitation/proposition*, a accepta o ofertă/invitație/propunere; ~ *une succession à concurrence de l’actif net*, a accepta o moștenire în limitele activului succesoral; ~ *une tutelle*, a accepta o tutelă

accepteur, euse s.m., f., acceptant, persoană care acceptă, tras; ~ *d’une lettre de change, d’une traite*, acceptantul unei scrisori de schimb, al unei cambii

acception s.f., accepciune, sens, conotație; *Le mot „acte” comporte diverses*

acceptions en droit, Termenul „act” are diverse accepciuni în drept

accès s.m., 1. acces, drept de acces, cale de acces; 2. acces, izbucnire; ~ à *bord gratuit, franco la bord, free on board* (vânzătorul livrează bunurile încărcate la bordul navei în portul specificat); ~ à *la fonction publique*, acces la funcția publică; ~ à *la justice, au droit*, acces la justiție, la instanță, la un tribunal; ~ à *la profession*, acces la o profesie; ~ à *l’éducation*, acces la educație; ~ à *l’emploi*, acces pe piața muncii, acces la o profesie; ~ à *l’information*, acces la informație; ~ à *une base de données*, acces la o bază de date; ~ *aléatoire*, acces aleatoriu; ~ *au dossier pénal*, acces la dosarul penal; ~ *au marché*, (liber) acces pe piață; ~ *aux documents administratifs*, (dr. adm.) acces la documentele administrative; ~ *aux documents européens*, (UE) acces la documentele comunitare; ~ *d’inflation*, explozie a inflației; ~ *de faiblesse de la monnaie*, acces de slăbiciune a monedei; ~ *direct/indirect*, acces direct/indirect; ~ *élargi aux ressources du FMI*, acces extins la resursele FMI; ~ *frauduleux dans un système de traitement automatisé*, acces ilicit într-un sistem de prelucrare a datelor; ~ *interdit/ouvert*, acces interzis/liber; ~ *interdit à toute personne étrangère au service*, accesul interzis persoanelor străine; ~ *Internet, en ligne*, acces la Internet; ~ *par la mer*, acces pe mare; ~ *réservé aux clients*, acces rezervat clienților; *avoir* ~ à *qqch.*, a avea acces la ceva; *avoir* ~ *auprès de qqn.*, a avea trecere pe lângă cineva; *d’*~ *facile*, ușor accesibil; *donner* ~ à, a da acces, a permite accesul la; *droit d’*~ à *la propriété*, dreptul de a-și cumpăra o

locuință; *fournisseur d'~ Internet*, furnizor de Internet; *garantir l'~*, a garanta accesul; *L'~ se fait par...*, Accesul se face prin...; *permettre l'~*, a permite accesul; *sans ~*, fără drept de acces

accessibilité s.f., accesibilitate; ~ *de la loi*, accesibilitatea legii; ~ *des prix*, accesibilitatea prețurilor

accessible adj., accesibil; *prix ~s*, prețuri accesibile

accession s.f., 1. acces; 2. (*dr. civ.*) acceșiune; 3. accedea, aderare, adeziune; 4. (*dr. pen.*) cercetare la fața locului; ~ *à la propriété*, acces la piața imobiliară, dreptul de a-și cumpăra o locuință; ~ *à une convention*, (*dr. int.*) acceșiune la o convenție; ~ *au trône*, acceșiune la tron; ~ *d'un territoire*, (*dr. int.*) acceșiunea unui teritoriu; ~ *de constructions, plantations et ouvrages*, (*dr. civ.*) acceșiunea construcțiilor, plantațiilor și lucrărilor; ~ *du lit abandonné*, (*dr. civ.*) acceșiunea albiei părăsite; ~ *mobilière/immobilière*, (*dr. civ.*) acceșiune mobilă/imobiliară; ~ *naturelle/artificielle*, (*dr. civ.*) acceșiune naturală/artificială; ~ *par incorporation*, (*dr. civ.*) acceșiune prin incorporare; *appropriation des animaux par ~*, (*dr. civ.*) acceșiunea animalelor sălbatice

accessoire¹ adj. accesoriu; *à titre ~*, în subsidiar, cu titlu accesoriu; *acte juridique ~*, act juridic accesoriu; *action ~*, acțiune accesorie; *avantages ~s*, avantaje accesorii; *bien ~*, bun accesoriu; *clause ~*, clauză accesorie; *droit ~*, drept accesoriu; *fraîs ~s*, cheltuieli accesorii; *garantie ~*, garanție accesorie; *obligation ~*, obligație accesorie; *peine ~*, pedeapsă accesorie

accessoire² s.m., accesoriu; ~s *d'une dette*, accesoriile unei datorii; ~s *du*

salaires, accesorii ale salariului (*prime, indemnizații de concediu, mașina de serviciu etc.*); *L'~ suit le principal*, Accesoriul urmează principalul; *théorie de l'~*, teoria accesoriului

accident s.m., accident; ~ *collectif*, accident colectiv; ~ *avec délit de fuite*, accident cu fugă de la fața locului; ~ *avec un piéton*, accident cu un pieton; ~ *bénin*, accident ușor (*care nu necesită întreruperea muncii sau îngrijiri medicale*); ~ *d'aviation/naval*, accident de aviație/naval; ~ *de la circulation*, accident de circulație, accident rutier; ~ *de mission, de trajet*, accident în misiune, accident de traseu (*suferit în timpul deplasării de la locul de muncă la reședința principală sau secundară, sau de la locul de muncă la restaurant sau cantină*); ~ *de transport*, accident de transport; ~ *de voiture*, accident de mașină; ~ *domestique*, accident casnic; ~ *du travail*, accident de muncă; ~ *ferroviaire, de chemin de fer*, accident feroviar, de cale ferată; *assurance-~*, asigurare pentru accidente; *constat d'~*, proces-verbal de constatare a unui accident; *être la victime d'un ~*, a fi victima unui accident; *faire, subir un ~*, a avea, a suferi un accident; *par ~*, accidental, întâmplător

accidenté¹, ée adj., part. trec., accidentat; *personne ~e*, persoană accidentată; *véhicule ~*, mașină accidentată

accidenté², ée s.m., f., persoană accidentată; *les ~s de la route*, victimele accidentelor rutiere

accidentel, elle adj., accidental, întâmplător

accidentellement adv., (*în mod*) accidental, întâmplător

accises s.f.pl., accize, taxe pe bunurile de consum

accommodement s.m., 1. aranjament, compromis, acord; 2. acord cu creditorii

accommoder¹ (s') (à, avec) v.i., a (se) acomoda, a se obișnui (cu), a se adapta (la); s'~ à une situation, a se obișnui cu o situație

accommoder² (s') (de) v.t., v.i., 1. a tolera; 2. a se mulțumi (cu, să)

accompagnateur, trice adj., s.m., f., 1. însoțitor, ghid; 2. speculant bursier

accompagnement s.m., însoțire; ~ *parental*, sprijin acordat părinților unui minor care, neputând fi supravegheat, lipsește de la școală, perturbă liniștea etc.; *mesures d'~*, măsuri de însoțire, măsuri accesorii

accompagner v.t., a însoți

accomplir v.t., 1. a îndeplini, a executa; 2. a efectua, a realiza; 3. a termina, a duce la capăt; 4. a ispăși; ~ *son devoir*, a-și face datoria; ~ *un rôle*, a îndeplini un rol; ~ *une fonction/une mission/une promesse/une tâche/un mandat*, a îndeplini o funcție/o misiune/o promisiune/o sarcină/un mandat; ~ *une peine*, a ispăși o pedeapsă; ~ *un acte de commerce*, a realiza un act de comerț

accomplissement s.m., 1. îndeplinire, executare; 2. efectuare, realizare; 3. terminare, încheiere, finalizare; 4. ispășire

aconage s.m., ansamblu de operațiuni constând în încărcarea/descărcarea mărfurilor de pe o navă

aconnier s.m., antreprenor însărcinat cu încărcarea/descărcarea navelor și primirea mărfii

accord s.m., acord, convenție; ~ *à deux volets*, ~ *permettant d'acheter et de*

vendre des DTS, acord FMI ce permite vânzarea-cumpărarea de drepturi speciale de tragere (DST); ~ *additionnel (annexe)*, acord adițional (anexă); ~ *amiable*, acord amiabil; ~ *antidumping*, acord antidumping; ~ *ATP, (dr. int.)* Acordul ATP (*privind transportul de mărfuri periculoase*); ~ *atypique/typique*, acord atipic/tipic; ~ *ayant force obligatoire*, acord cu forță obligatorie; ~ *bilatéral de paiements*, acord bilateral de plăți; ~ *collectif de location*, acord colectiv de închiriere, locațiune (*în special în metropole, din cauza prețurilor ridicate de pe piața imobiliară*); ~ *collectif de travail*, acord colectiv de muncă; ~ *commercial*, acord comercial; ~ *d'adhésion*, acord de aderare; ~ *d'association*, acord de asociere; ~ *d'échange, de crédit croisé, swap*, acord swap; ~ *d'exclusivité*, acord de exclusivitate; ~ *de Bretton Woods, (dr. int.)* Acordul de la Bretton Woods; ~ *de Carthagène, (UE)* Acordul de la Cartagina; ~ *de clearing*, acord de clearing (*de compensare a datoriilor fără valută sau aur, indiferent de proveniența datoriilor*); ~ *de cofinancement*, acord de cofinanțare; ~ *de cohabitation*, acord de coabitare; ~ *de compensation*, acord de compensare; ~ *de complémentarité*, acord de complementaritate (*economică*); ~ *de concession*, acord de concesiune; ~ *de confidentialité*, acord de confidențialitate; ~ *de confirmation*, acord de confirmare; ~ *de consolidation des dettes*, acord de consolidare a datoriilor; ~ *de coopération commerciale/économique/environnementale*, acord de cooperare comercială/economică/privind mediul; ~ *de Cotonou, (UE)* Acordul de la Cotonou; ~ *de crédit*, acord de creditare; ~ *de distribution*,